

Vragen van het statenlid Jan Henk Verburg & Lars Jacobusse (CU) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2020 nummer 105.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Zeeland proeftuin voor tegengaan van vogel- en vleermuissterfte door windturbines:

	Vragen aan gedeputeerde staten (ingekomen 3 september 2020)		Antwoorden van gedeputeerde staten
1.	<p>Hebt u kennis genomen van het Noorse onderzoek naar terugdringen van vogeldood door het deels zwart verven van één van de molenwieken?</p> <p>Bent u bereid om nader onderzoek te doen naar de achtergronden en de toepasbaarheid in Zeeland?</p>	1.	<p>Ja, we zijn bekend met het onderzoek.</p> <p>In een gezamenlijk proces van overheden (provincies via IPO, Ministerie LNV en Ministerie EZK), stakeholders uit de energiesector (NWEA, TenneT) en de natuurbescherming (Vogelbescherming, Zoogdiervereniging en Natuur en Milieufederaties) wordt toegewerkt naar een convenant dat beoogt om een natuurinclusieve energietransitie te stimuleren voor zover het gaat om windprojecten en hoogspanningslijnen. Het betreft hier windmolens op land. Hierbij wordt beoogd meerwaarde voor de natuur te realiseren, terwijl tegelijk de toename van energiebronnen en –infra wel doorgang blijft vinden.</p> <p>Gezien het gezamenlijke traject ligt het voor de hand een dergelijk onderzoek binnen dit samenwerkingsverband te verkennen.</p>
2.	<p>Is bekend - eventueel bij benadering - hoeveel vogels dan wel vleermuizen jaarlijks aan een aanvaring met een turbinewiek sterven en of daar bedreigde soorten bij zijn? En kunt u ons die aantallen noemen?</p>	2.	<p>Hier zijn weinig betrouwbare gegevens over. De aantallen en soorten van dieren die bij aanvaringen met windturbines plaatsvinden zijn er veelal op basis van aannames.</p> <p>Op basis van deze aannames en beschikbare monitoringsgegevens van windparken schatten onderzoekers in, dat in Nederland jaarlijks ongeveer 20 vogelslachtoffers per windturbine vallen. Uiteraard volledig afhankelijk van ligging, vormgeving en verzachtende maatregelen die soms kunnen worden doorgevoerd. Hier zijn vaak ook kwetsbare of bedreigde soorten bij.</p> <p>Voor vleermuissoorten is de schatting van het aantal slachtoffers per turbine onzekerder, maar ligt tussen 1 en 5 dieren per turbine per jaar.</p>

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
3.	<p>Het is bekend dat de windturbinesector al grote stappen heeft gezet bij de preventie. Bij de locatiekeuze let men op vogeltrekroutes en middels radar wordt voorkomen dat bijvoorbeeld de zeearend slachtoffer wordt van een botsing. Hiervoor moet dan wel de turbine worden stilgezet. Kunt u kort aangeven wat het beleid hierop in Zeeland is?</p>	3.	<p>In Zeeland zijn windenergie-concentratie locaties aangewezen voor turbines met een tiphoogte hoger dan 20m. Buiten deze gebieden kunnen dergelijke turbines geconcentreerd langs grootschalige infrastructuurlijnen en grenzend aan grootschalige bedrijventerreinen worden geplaatst.</p> <p>De Provincie Zeeland haakt aan bij het onder 1 genoemde stakeholdersoverleg in de zogeheten Mutual Gains Approach Natuur inclusieve Energietransitie ten einde windmolenslachtoffers te beperken.</p> <p>Wanneer een windpark gebouwd of uitgebreid wordt, dient een vergunning en/of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Om die te krijgen, moet onder andere worden onderbouwd dat de populaties van vogel- en vleermuissoorten niet in hun voortbestaan bedreigd worden als gevolg van de verwachte aantallen slachtoffers.</p>
4.	<p>Zijn er ook al voorbeelden in Zeeland waarop er met andere middelen (kleur, vorm, licht, geluid o.i.d.) aanvaringen worden voorkomen zonder dat daarbij de energieopwekking wordt stopgezet?</p>	4.	<p>Bij het Windpark Krammer worden luidsprekers toegepast die vogels moeten afschrikken. Als dit onvoldoende effect heeft, treedt de stilstand voorziening in werking en valt de turbine stil.</p>
5.	<p>De windturbine industrie op zee en op land is in Zeeland belangrijk en wordt als economische sector nadrukkelijk door de provincie ondersteund bij vernieuwing en netwerkvorming.</p> <p>Instandhouding van de deltanatuur met de massale vogeltrek is ook een belangrijke pijler van beleid. De Zeeuwse kustlocaties blijken zeer risicovol voor vogels op de nationale windmolenrisicokaart (Visiestuk Vogelbescherming).</p> <p>Is GS het met onze fractie eens dat dit Zeeland tot een logische – zo niet de meest logische - plek maakt om het voorkomen van vogelsterfte als kennisgebied op te pakken? Bijvoorbeeld als onderwerp binnen het kenniscentrum deltatechnologie? Zo nee, waarom niet?</p>	5.	<p>Zeeland is niet uniek in haar ligging aan de kust als risicogebied voor vogelslachtoffers door windmolens. Ons College is in zee gegaan met het onder 1 genoemde samenwerkingsverband. Als daar kennisvragen uit voort komen kan het kenniscentrum deltatechnologie een partij zijn om te betrekken.</p>
6.	<p>Is GS bereid om initiatief te nemen om voor Zeeland de proeftuinfunctie te verkennen? Zo nee, waarom niet?</p>	6.	<p>Zeeland maakt deel uit van het onder 1 genoemde samenwerkingsverband en van daar uit kunnen pilots worden uitgerold. Regionaal maatwerk daar bovenop ligt minder voor de hand.</p>

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
7.	Is GS bereid om – als minder ver- gaande stap – een informatiebijeen- komst voor PS- en burgercommissieleden te organise- ren waarin we, onder andere, nader over dit onderwerp worden geïnfor- meerd?	7.	Ja, bij voorkeur als het onder 1 ge- noemde proces is afgerond.

MIDDELBURG, 29 september 2020

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit

Namens de fractie van: CU

Jan Henk Verburg & Lars Jacobusse